

Van Achell tot Egchel

Henk Thiesen

Uitgave Stichting 50 jaar Egchel

Henk Thiesen

Waarschijnlijk ging het hier om een stuk grond langs Roosenhof. In de kadasterboeken treffen we op deze plaats later de boerderij van Linske aan. Het pand werd door Wie Korsten en To Korsten-Rambags gesloopt in 1971. Na aankopen in 1768 en 1771 was het bezit op 9 februari 1779 in handen van Frans Stammen en de weduwe van Michiel van Wis, ieder voor de helft. In 1805 verkreeg Peter Stammen de helft, minus 1/8 morgen en de andere helft plus 1/8 morgen kwam bij Peter Boots.

Het door Hendrik Peters afgesplitste goed werd uiteindelijk verdeeld door de erfgenamen van Ruth Gielen en Mathias Gielen, gehuwd met Elisabeth Hesen:

- a de kinderen van Jacobus Gielen,
- b Nijs Gielen,
- c de kinderen van Peter Gielen,
- d de kinderen van Hend. Gielen,
- e Wilm Verhaeg togtmaker loco Maria Gielen.

Na het overlijden van Wilm Verhaeg werd dit laatste erfdeel in 1803 verdeeld over de overige vier erfgenamen.

Om de verbanden te kunnen volgen, is hierna een (niet volledig) genealogisch schema opgenomen.⁹⁹

3.6 Catharinahoeve

In de Egchelhoek staat aan de Egchelseweg 36 een voormalige boerderij met schuur die volgens de overlevering uit 1760 zou dateren. Een jaartal of andere aanwijzingen hiervoor werden niet aangetroffen bij de laatste verbouwing in 1986. De boerderij ligt in sectie H nummer 82 op een perceel van 73 are 60 centiares. Van oorsprong was het bezit van de boerderij veel groter. In 1840 lag er 16,5 ha bij. In 1853 vond een deling plaats onder de kinderen van Jacob Jeucken en Catharina Leijsten. Antonia Jeucken, weduwe van Hendrik Joosten, kocht de boerderij voor tweeduizend een en negentig gulden. Gerard Jeucken kreeg vermoedelijk de schuur toebedeeld.

De twee dochters van Hendrik Joosten, t.w. Anna Dorothea en Maria Catharina, erfden de goederen van hun ouders. Anna Dorothea was gehuwd met Renier Jacob Kessels, koopman te Kessel en Maria Catharina was gehuwd met Martinus Poels. Beiden blijken in 1875 eigenaar te zijn. In 1885 verkocht Gerard Jeucken de schuur aan Martinus Poels.

3.17 De Catharinahoeve omstreeks 1932, met Adriana (Antje) Vestjens-Kersten en de dienstmaagd Graate Trui.

3.18 De familie Wilhelmus Crommentuijn (Tone Cromme) en Catharina Jeucken (Wed. Jacob Vestjens) in 1912 nog voor de oude boerderij. V.l.n.r.: Cato Crommentuijn, Antje Vestjens-Kersten, Jacobus Vestjens (Tone Kubke), Theodoor Vestjens (Tone Duurke), Gerardus Crommentuijn (Tone Gradje). En de kinderen Vestjens-Kersten v.l.n.r. Thei (Tone Thei), Tun en Giel.

De familie Poels dreef schapenhandel met de families Jeucken en Joosten en leerde zo zijn vrouw kennen. In "Die al wil koopen wat hij ziet..." van Jan Derix en Sjef Verlinden worden de lotgevallen van de familie Poels en anderen uit Venray beschreven.¹⁰¹

De boerderij zien we op oude kaarten afgebeeld in een T-vorm met daarlangs een losse schuur. In 1885 moet de schuur of de woning hersteld of opnieuw gebouwd zijn volgens de aantekeningen in het kadaster.

De familie Poels-Joosten had in de gemeente Helden inclusief de boerderij in totaal 27 ha in bezit. In 1923 vond er een deling plaats tussen de twee zonen van Martinus Poels en Maria Catharina Joosten t.w. Johannes Antonius en Hendrikus Andreas Poels, "Roomsche Katholiek Priester", zonen van Martinus Poels en Maria Catharina Joosten.

De alom bekende priester Hendrikus Andreas Poels was dus een zoon van de Egchelse Maria C. Joosten. Hij werd priester gewijd in 1891 en was onder andere werkzaam in Leuven en Antwerpen, maar werd vervolgens als jongste kapelaan aan de St. Martinusparochie te Venlo benoemd. Vooral in zijn functie als hoofdalmoezenier in de mijnstreek waren zijn verdiensten zeer groot. Hij overleed op 7 september 1948 te Heerlen. De gemeente Helden heeft in Panningen een plein naar hem genoemd, waar verscheidene functies bij elkaar komen waarop Poels trots geweest zou zijn: het beschermd wonen van mensen, het liggen midden in de gemeenschap, de mogelijkheid om te ontspannen met spel en kijkend zitten, het onderwijs voor beroep

en theorie in het Bouwens van der Boijecollege.

De boerderij ging over naar de kinderen van Johannes Poels. Deze verkochten de boerderij op hun beurt in 1972 aan Antoon Theunissen. Na korte tijd verkocht hij de boerderij aan Hendrik Joosten en Johanna Botden, die ze op hun beurt overdeden aan de huidige eigenaresse Waltrud Budewig.

De naam Catharinahoeve is moeilijk te herleiden. We mogen aannemen dat deze nog niet zo oud is, omdat in geen akte de naam wordt genoemd. Johannes Poels vroeg in 1928 een vergunning aan voor het bouwen van een woning. De woning werd opgetrokken in de traditionele stijl. Mogelijk dat de naam "Catharina hoeve", in 1928 aangebracht in de kaderlijst, een eerbetoon is aan de pachteresse Catharina Jeucken, eerst gehuwd met Theodorus Vestjens en later met Wilhelmus Crommentuijn, of aan de eigenaresse Maria Catharina Joosten. De familie Vestjens woonde op drie boerderijen die in de Egchelhoek voorzien waren van een naam. Zo werd de boerderij van Tun Vestjens "St. Anna-hoeve" en de boerderij van zijn broer Thei "Don Bosco-hoeve" genoemd.

Aan de families Vestjens, Jeucken en Crommentuijn is de bijnaam "Tone" verbonden met als rode draad de Catharinahoeve. De boerderij werd verpacht aan de families Vestjens (eerste generatie), Giesen en Vestjens (tweede generatie) en daarna twee generaties Rambags. Wim Rambags (*31-05-32) en To Janssen

3.19 V.l.n.r. Wim, To en An Rambags in 1936. Zij kwamen op 5 april 1938 met hun ouders Jac Rambags en Maria van Osch vanuit Castenray naar de Catharina hoeve.

(*24-10-32) hadden samen met de ouders van Wim vanaf 1958 een maatschap. Zij woonden niet op de boerderij, maar op de Linskesweg. De boerderij werd opgenomen in de inventarisatie van bouwkundige structuren en relicten uit 1850-1940.

Het huisnummer werd regelmatig gewijzigd: Egchel 26, 49, 57, 61, 65, 111, Egchelseweg 12, later 36. Bewoners van de Catharina hoeve:

Peter Leijsten		ca. 1760
Gertrudis Gommans		
Jacobus Jeucken	(29-11-1764)	
Catharina Leijsten	(24-11-1774)	
Hendrik Joosten	(22-01-1794)	1839
Antonia Jeucken	(31-08-1805)	
Martinus Poels	(07-05-1840)	1867-1867
Maria Catharina Joosten	(29-05-1840)	
Theodorus Vestjens	(30-12-1830)	1869-1889
Catharina Jeucken	(18-07-1841)	
Crommentuyn Wilhelmus	(05-01-1834)	
Johan Math.Giesen	(17-07-1850)	1889-1911

Gertrudis Rutten	(04-07-1851)	
Jacob Hub.Vestjens	(05-06-1874)	1911-1938
Adriana Kersten	(01-02-1873)	
Jacob Joh.Rambags	(27-06-1902)	1938-1972
Maria Gert.v. Osch	(28-08-1905)	
Antoon Theunissen		1972-1980
Henricus Joosten		1980-1985
Johanna Botden		
Waltrud Budewig-Wohlfahrt		1985-heden

Waltrud Budewig-Wohlfahrt, geboren op 10 november 1934 te Heidelberg, kocht op 3 december 1985 de boerderij van Henricus Joosten en Johanna Botden. In 1986 werd gestart met de verbouwing van de schuur tot vier vakantieverblijven voor lichamelijk gehandicapten. Frau Budewig, weduwe van een correspondent van het Duitse persbureau DPA, had vanwege haar mans beroep in China en in Zuid-Amerika en 17 landen van Azië waaronder Vietnam gewoond en gewerkt. In goede samenspraak met de provinciale revalidatie-stichting en de Nederlandse gehandicaptenraad werden de plannen op papier gezet en werd de Stichting Catharinahoeve opgericht.

De schuur werd verbouwd tot 4 appartementen van ieder 80 m². Twee appartementen werden op de begane grond en twee op de bovenverdieping gemaakt. Omdat de constructie te zwaar was voor de aanwezige fundering, die bestond uit panscherven, werd deze verzwaaard. Het enige wat bleef staan was de buitenmuur. De appartementen zijn voorzien van aanpassingen als traplift, een verlaagde aanrecht en een verhoogde toilet met beugels.

De aannemer werkte op deskundige aanwijzingen van de zuster van Waltrud. De appartementen kregen, al voordat ze voor gebruik gereed waren, een internationaal toegankelijkheidsschildje. Dit houdt in dat de vakantieboerderij aan alle eisen voldoet.

Op 8 mei 1987 volgde de opening van de twee appartementen op de begane vloer door de Heldense Burgemeester Jan van 't Hooft. Het vakantieverblijf biedt plaats aan 24 gehandicapten en begeleiders.

In 1991 bleek de toestroom zo groot dat een plan ontwikkeld werd om 5 bungalows te realiseren. Omdat de benodigde 6 ton niet bij elkaar werd gekregen, gingen de bouwplannen niet door. In 1993 is achter in de woning, gelegen naast de vier andere appartementen, wel een vijfde vakantieverblijf gerealiseerd. Jaarlijks overnachten in de hoeve ongeveer 2500 mensen, afkomstig uit heel Europa. Op 15 juli 1993 werd door burgemeester Ben Schellekens het vijfde appartement geopend.¹⁰²

eindje verder aan tegenover (thans Maan Reijnen), op de plaats waar de kapel heeft gelegen.

Egchelseweg 36, Kruisbeeld

Een van de oudste monumenten in Egchel is het kruisbeeld van de Catharinahoeve. Mogelijk is dit corpus afkomstig van het kruis dat op de Egchelhoek heeft gestaan. Het houten corpus wordt geschat op 250 jaar. Mogelijk is het kruisbeeld even oud als de boerderij (238 jaar). De boerderij werd in 1928 door J. Poels herbouwd (toenmalig adres, Egchelseweg 12). Voor het kruisbeeld werd bij de bouw van de boerderij een mooie hoek in de gevel vrijgemaakt. Op 11 januari 1968 werd het "wegkruis XVIII", eigendom van F.J. Poels, wonende te België, opgenomen in de monumentenlijst. Het corpus werd gerestaureerd gedurende de jaren 1986-1996 door de kapellenvereniging van Venraij. Meer dan zeven lagen olieverf en menie werden verwijderd, alvorens een prachtig houten beeld tevoorschijn kwam. Het corpus meet van de voeten tot bovenkant hoofd 80 centimeter en de reikwijdte van de armen bedraagt 67 centimeter. Het geres-taureerde corpus heeft binnen een mooie plaats gekregen en in de gevel is een vervangend corpus opgehangen.

2.16 Het kruis tegen de Catharina hoeve.

2.17 Kapelletje op de Boerderijweg

Keup, wegkruis

In de grote Historische Provincie Atlas, waarin kaarten staan afgebeeld van Limburg tussen 1837-1844, treffen we al een kruis aan op de Keup.

Het stond aan de weg die van de Keup naar de "Rieth" liep (de Rietweg). We treffen het ook aan op de topografische kaart Helden no.727 die verkend is in 1891 en 1892. Het stond niet ver van de boerderij van "Slots Piet" en "Slots Sien", thans Mart van Pruis Piet (Janssen). Wanneer het kruis geplaatst werd is niet bekend.

In de zestiger jaren werd het kruisbeeld met corpus opgeruimd omdat het in vervallen staat verkeerde.

Boerderijweg 4 (Neer), kapelletje

Uit dankbaarheid werd in opdracht van Marieke Mooren en Handrie Joosten in 1962 een gedenkkapelletje opgericht aan de Boerderijweg 4, tegenover hun woning. Gerard Pijnenburg en Jeu Mooren vervaardigden het. Het beeld is van Onze Lieve Vrouw en werd vervaardigd door de keramiekfabriek St.Joris te Beesel. Het beeld werd ingezegend in 1962 door rector Dieren.

Gielenhofweg 1, wegkruis

Dit ijzeren kruis werd geplaatst in de twintiger jaren door Jacobus Hubertus Vestjens (Tone Kubke) voor het wonderbaarlijk herstel van zijn vrouw Adriana Kersten na een ernstige ziekte.

Het kruis stond bij de boerderij van Thei Vestjens (Tone Thei) die ook het onderhoud verzorgde. Thans woont hier Arno van Ophoven.